

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 19ης Απριλίου 2012*

«Κανονισμός (ΕΚ) 44/2001 — Διεθνής δικαιοδοσία και εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις — Αρμοδιότητα “σε θέματα ενοχών από αδικοπραξία ή οιονεί αδικοπραξία” — Καθορισμός του τόπου όπου συνέβη ή ενδέχεται να συμβεί το ζημιογόνο γεγονός — Δικτυακός τόπος παρέχοντος υπηρεσίες αντιστοίχισης υπό το όνομα εθνικού τομέα ανωτάτου επιπέδου κράτους μέλους — Χρήση, εκ μέρους διαφημιζόμενου, λέξης-κλειδιού πανομοιότυπης με σήμα καταχωρισθέν σε άλλο κράτος μέλος»

Στην υπόθεση C-523/10,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Oberster Gerichtshof (Αυστρία) με απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 2010, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 10 Νοεμβρίου 2010, στο πλαίσιο της δίκης

Wintersteiger AG

κατά

Products 4U Sondermaschinenbau GmbH,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Α. Tizzano, πρόεδρο τμήματος, Μ. Safjan (εισηγητή), Α. Borg Barthet, Ε. Levits και J.-J. Kasel, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Ρ. Cruz Villalón

γραμματέας: Α. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Wintersteiger AG, εκπροσωπούμενη από τον Ε. Boesch, Rechtsanwalt,
- η Products 4U Sondermaschinenbau GmbH, εκπροσωπούμενη από τον J. Steinschnack, Rechtsanwalt,
- η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την C. Pesendorfer,
- η Ισπανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον F. Díez Moreno,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

- η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την G. Palmieri, επικουρούμενη από τον P. Gentili, avvocato dello Stato,
 - η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από τον S. Hathaway, επικουρούμενο από τον A. Henshaw, barrister,
 - η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την A.-M. Rouchaud-Joët και τον W. Bogensberger,
- αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 16ης Φεβρουαρίου 2012,
- εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 5, σημείο 3, του κανονισμού (ΕΚ) 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ L 12, σ. 1).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ Wintersteiger AG (στο εξής: Wintersteiger), με έδρα στην Αυστρία, και Products 4U Sondermaschinenbau GmbH (στο εξής: Products 4U), με έδρα στη Γερμανία, ως προς την αίτηση της Wintersteiger να απαγορευθεί στην Products 4U να χρησιμοποιεί το αυστριακό σήμα «Wintersteiger» ως λέξη-κλειδί στον δικτυακό τόπο του παρέχοντος υπηρεσίες αντιστοίχισης επί πληρωμή.

Το νομικό πλαίσιο

Ο κανονισμός 44/2001

- 3 Από τη δεύτερη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 44/2001 προκύπτει ότι ο κανονισμός αποσκοπεί, για την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, να θεσπίσει «διατάξ[εις] σχετικά με την ενοποίηση των κανόνων σύγκρουσης δικαιοδοσίας στις αστικές και εμπορικές υποθέσεις καθώς και σχετικά με την απλούστευση των διατυπώσεων για την ταχεία και απλή αναγνώριση και εκτέλεση των αποφάσεων κρατών μελών που δεσμεύονται από τον ανά χείρας κανονισμό».
- 4 Η ενδέκατη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού αυτού προβλέπει:

«Οι κανόνες δικαιοδοσίας πρέπει να παρουσιάζουν υψηλό βαθμό προβλεψιμότητας και να βασίζονται στην αρχή της γενικής δωσιδικίας της κατοικίας του εναγομένου και η δωσιδικία αυτή πρέπει να ισχύει πάντοτε, εκτός από μερικές συγκεκριμένες περιπτώσεις όπου το επίδικο αντικείμενο ή η αυτονομία των μερών δικαιολογεί άλλο συνδετικό παράγοντα. Η κατοικία των νομικών προσώπων πρέπει να καθορίζεται αυτοτελώς ώστε να αυξάνεται η διαφάνεια των κοινών κανόνων και να αποφεύγονται οι συγκρούσεις δικαιοδοσίας.»
- 5 Η δωδέκατη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού αυτού προβλέπει:

«Η δωσιδικία της κατοικίας του εναγομένου πρέπει να συμπληρωθεί από εναλλακτικές δωσιδικίες που θα ισχύουν λόγω του στενού συνδέσμου μεταξύ του δικαστηρίου και της διαφοράς ή για τη διευκόλυνση του έργου της δικαιοσύνης.»

- 6 Το άρθρο 2, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού περιλαμβάνεται στο τμήμα 1 του κανονισμού, το οποίο έχει τίτλο «Γενικές διατάξεις» και περιλαμβάνεται στο κεφάλαιο II, με τίτλο «Διεθνής δικαιοδοσία». Το άρθρο αυτό προβλέπει:

«Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος κανονισμού, τα πρόσωπα που έχουν την κατοικία τους στο έδαφος κράτους μέλους ενάγονται ενώπιον των δικαστηρίων αυτού του κράτους μέλους, ανεξάρτητα από την ιθαγένειά τους.»

- 7 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 44/2001, το οποίο περιλαμβάνεται επίσης στο τμήμα 1 του κανονισμού, ορίζει τα εξής:

«Τα πρόσωπα που έχουν την κατοικία τους στο έδαφος κράτους μέλους μπορούν να εναχθούν ενώπιον των δικαστηρίων άλλου κράτους μέλους μόνο σύμφωνα με τους κανόνες που περιλαμβάνονται στα τμήματα 2 έως 7 του παρόντος κεφαλαίου.»

- 8 Κατά το άρθρο 5, σημείο 3, του κανονισμού αυτού, το οποίο ανήκει στο τμήμα 2 του κεφαλαίου II, με τίτλο «Ειδικές δικαιοδοσίες»:

«Πρόσωπο που έχει την κατοικία του στο έδαφος κράτους μέλους μπορεί να εναχθεί σε άλλο κράτος μέλος:

[...]

- 3) ως προς ενοχές εξ αδικοπραξίας ή οιονεί αδικοπραξίας, ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου συνέβη ή ενδέχεται να συμβεί το ζημιογόνο γεγονός·

[...]».

Η οδηγία 2008/95/EK

- 9 Το άρθρο 5, παράγραφος 1, της οδηγίας 2008/95/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2008, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (ΕΕ L 299, σ. 25), με τίτλο «Δικαιώματα που παρέχει το σήμα», έχει ως εξής:

«Το καταχωρισμένο σήμα παρέχει στο δικαιούχο αποκλειστικό δικαίωμα. Ο δικαιούχος δικαιούται να απαγορεύει σε κάθε τρίτο να χρησιμοποιεί στις συναλλαγές, χωρίς τη συγκατάθεσή του:

- α) σημείο ταυτόσημο με το σήμα για προϊόντα ή υπηρεσίες ταυτόσημες με εκείνες για τις οποίες το σήμα έχει καταχωριστεί·

[...]».

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 10 Η Wintersteiger είναι επιχείρηση εγκατεστημένη στην Αυστρία η οποία παράγει και εμπορεύεται, σε ολόκληρο τον κόσμο, μηχανήματα για την επισκευή και συντήρηση σκι και χιονοσανίδων, καθώς και τα εξαρτήματα και τα ανταλλακτικά τους. Από το 1993, είναι δικαιούχος του αυστριακού σήματος «Wintersteiger».
- 11 Η Products 4U, με έδρα στη Γερμανία, σχεδιάζει και εμπορεύεται, επίσης, μηχανήματα για την επισκευή και συντήρηση σκι και χιονοσανίδων. Εξάλλου, πωλεί εξαρτήματα για μηχανήματα άλλων κατασκευαστών, μεταξύ άλλων για τα μηχανήματα της Wintersteiger. Η προσφεύγουσα της κύριας

δίκης δεν παράγει τα εξαρτήματα αυτά, τα οποία η Products 4U αποκαλεί «Wintersteiger-Zubehör» («εξαρτήματα Wintersteiger»), και δεν εγκρίνει την πώλησή τους. Όπως και η προσφεύγουσα, η Products 4U ασκεί τις δραστηριότητές της σε ολόκληρο τον κόσμο και εμπορεύεται τα προϊόντα της και στην Αυστρία.

- 12 Από την 1η Δεκεμβρίου 2008, η Products 4U καταχώρισε τη λέξη-κλειδί («AdWord») «Wintersteiger» στο πλαίσιο του διαφημιστικού συστήματος το οποίο ανέπτυξε ο παρέχων υπηρεσίες δικτυακής αντιστοίχισης στο Google. Μετά την καταχώριση αυτή, η οποία περιορίστηκε στον γερμανικό τομέα ανωτάτου επιπέδου Google, ήτοι στον δικτυακό τόπο «google.de», ο χρήστης του Διαδικτύου ο οποίος εισήγαγε τη λέξη-κλειδί «Wintersteiger» στη μηχανή αναζήτησης της εν λόγω υπηρεσίας αντιστοίχισης οδηγούνταν, ως πρώτο αποτέλεσμα της έρευνας, σε σύνδεσμο προς τον ιστότοπο της Wintersteiger. Πάντως, με την εισαγωγή του ίδιου αυτού όρου αναζήτησης εμφανιζόταν επίσης, στο δεξί μέρος της οθόνης, υπό τον τίτλο «Anzeige» («αγγελία»), διαφημιστική αγγελία της Products 4U. Το κείμενο της αγγελίας αυτής είχε ως τίτλο, σε μπλε χρώμα, την υπογραμμισμένη φράση «Skiwerkstattzubehör» («εξαρτήματα για την επισκευή εξοπλισμού σκι»). Περαιτέρω, περιελάμβανε, σε δύο γραμμές, τις λέξεις «Ski und Snowboardmaschinen» («μηχανήματα σκι και χιονοσανίδων») καθώς και «Wartung und Reparatur» («συντήρηση και επισκευή»). Η τελευταία γραμμή της ίδιας αυτής αγγελίας ανέφερε, με πράσινα γράμματα, τη δικτυακή διεύθυνση της Products 4U. Κάνοντας κλικ στον τίτλο «Skiwerkstattzubehör» («εξαρτήματα επισκευής μηχανημάτων σκι»), ο χρήστης οδηγούνταν στην προσφορά των «Wintersteiger-Zubehör» («εξαρτημάτων Wintersteiger») που περιλαμβανόταν στον ιστότοπο της Products 4U. Η διαφημιστική αγγελία στον ιστότοπο «google.de» ουδόλως διευκρίνιζε ότι δεν υπήρχε καμία οικονομική σχέση μεταξύ Wintersteiger και Products 4U. Εξάλλου, η Products 4U δεν καταχώρισε καμία διαφημιστική αγγελία συνδεδεμένη με τον όρο αναζήτησης «Wintersteiger» στον αυστριακό τομέα ανωτάτου επιπέδου του Google, ήτοι στον δικτυακό τόπο «google.at».
- 13 Η Wintersteiger, διατεινόμενη ότι, με την καταχωρισθείσα αγγελία στον ιστότοπο «google.de», η Products 4U προσέβαλε το αυστριακό σήμα της, άσκησε ενώπιον των αυστριακών δικαστηρίων αγωγή παραλείψεως της χρήσης του σήματος. Όσον αφορά τη δικαιοδοσία των δικαστηρίων αυτών να επιληφθούν της αιτήσεώς της, η Wintersteiger βασίστηκε στο άρθρο 5, σημείο 3, του κανονισμού 44/2001. Συγκεκριμένα, προέβαλε ότι ο ιστότοπος «google.de» είναι προσβάσιμος και στην Αυστρία και η εν λόγω υπηρεσία αντιστοίχισης παρέχεται στα γερμανικά.
- 14 Η Products 4U αμφισβήτησε τη διεθνή δικαιοδοσία των αυστριακών δικαστηρίων καθώς και, επικουρικώς, την ύπαρξη προσβολής του σήματος «Wintersteiger». Κατά την εταιρία αυτή, εφόσον ο ιστότοπος «google.de» απευθύνεται αποκλειστικώς σε Γερμανούς χρήστες, η επίδικη αγγελία προορίζεται, ως εκ τούτου, μόνο για Γερμανούς πελάτες.
- 15 Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο έκρινε ότι ακόμα και αν ο ιστότοπος «google.de» είναι προσβάσιμος στην Αυστρία μέσω Διαδικτύου, καθόσον το Google προτείνει τις υπηρεσίες του μέσω των δικτυακών τόπων υπό τα ονόματα εθνικών τομέων ανωτάτου επιπέδου, ο ιστότοπος «google.de» αφορά μόνο τη Γερμανία, οπότε τα αυστριακά δικαστήρια δεν είναι αρμόδια να κρίνουν την υποβληθείσα από τη Wintersteiger αίτηση. Αντιθέτως, το δευτεροβάθμιο δικαστήριο επιβεβαίωσε τη διεθνή δικαιοδοσία του, αλλά έκρινε ότι η Wintersteiger δεν είχε κανένα δικαίωμα και, για τον λόγο αυτό, απέρριψε την αίτησή της.
- 16 Το Oberster Gerichtshof, επιληφθέν αναιρέσεως («Revision»), θέτει εν προκειμένω το ζήτημα υπό ποιες προϋποθέσεις η καταχωρισθείσα αγγελία, μέσω της χρήσης του αυστριακού σήματος «Wintersteiger» σε δικτυακό τόπο υπό το όνομα εθνικού τομέα ανωτάτου επιπέδου «.de», δύναται να θεμελιώσει τη δικαιοδοσία των αυστριακών δικαστηρίων βάσει του άρθρου 5, [σημείο] 3, του

κανονισμού 44/2001, να επιληφθούν αγωγής παραλείψεως της χρήσης αυστριακού σήματος. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Oberster Gerichtshof αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα ερωτήματα:

«1) Έχει η φράση “τόπος όπου συνέβη ή ενδέχεται να συμβεί το ζημιογόνο γεγονός”, η οποία περιέχεται στο άρθρο 5, σημείο 3, [του κανονισμού 44/2001], στις περιπτώσεις στις οποίες προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι έχει προσβληθεί το δικαίωμα επί σήματος στο κράτος της έδρας του επιληφθέντος δικαστηρίου από πρόσωπο που κατοικεί σε άλλο κράτος μέλος, λόγω της χρήσης μιας ίδιας ακριβώς με το εν λόγω σήμα λέξης-κλειδιού (AdWord) σε μηχανή αναζήτησης στο Διαδίκτυο (Internet), η οποία προσφέρει τις υπηρεσίες της υπό τους τομείς ανωτάτου επιπέδου διαφόρων χωρών (γεωγραφικούς τομείς ανωτάτου επιπέδου), την έννοια ότι:

- α) θεμελιώνεται διεθνής δικαιοδοσία μόνο στην περίπτωση που η λέξη-κλειδί χρησιμοποιείται στον δικτυακό εκείνο τόπο της μηχανής αναζήτησης του οποίου ο τομέας ανωτάτου επιπέδου είναι ο τομέας του κράτους της έδρας του επιληφθέντος δικαστηρίου;
- β) θεμελιώνεται διεθνής δικαιοδοσία από το γεγονός και μόνο ότι ο δικτυακός τόπος της μηχανής αναζήτησης στον οποίο χρησιμοποιείται η λέξη-κλειδί είναι προσβάσιμος από το κράτος της έδρας του επιληφθέντος δικαστηρίου;
- γ) η διεθνής δικαιοδοσία εξαρτάται από τη συνδρομή και άλλων προϋποθέσεων, πέρα από την προσβασιμότητα του δικτυακού τόπου;

2) Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο πρώτο ερώτημα, υπό γ):

Με βάση ποια κριτήρια πρέπει να εξακριβώνεται κατά πόσον θεμελιώνεται διεθνής δικαιοδοσία κατά το άρθρο 5, σημείο 3, του κανονισμού 44/2001, όταν πρόκειται για χρήση ενός σήματος του κράτους της έδρας του επιληφθέντος δικαστηρίου ως λέξη-κλειδί (AdWord) σε δικτυακό τόπο μηχανής αναζήτησης, του οποίου ο γεωγραφικός τομέας ανωτάτου επιπέδου διαφέρει από τον αντίστοιχο τομέα του κράτους της έδρας του δικαστηρίου αυτού;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

- 17 Με τα προδικαστικά ερωτήματα, τα οποία αρμόζει να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσία, να διευκρινιστεί σύμφωνα με ποια κριτήρια πρέπει να καθορίζεται, δυνάμει του άρθρου 5, σημείο 3, του κανονισμού 44/2001, η διεθνής δικαιοδοσία για την επίλυση διαφοράς σχετικά με την προβαλλόμενη προσβολή σήματος καταχωρισθέντος σε κράτος μέλος λόγω του ότι διαφημιζόμενος χρησιμοποιεί λέξη-κλειδί πανομοιότυπη με το εν λόγω σήμα στον δικτυακό τόπο μηχανής αναζήτησης υπό άλλον τομέα ανωτάτου επιπέδου πλην αυτού του κράτους μέλους καταχώρισεως του σήματος.
- 18 Συναφώς, υπενθυμίζεται, εκ προοιμίου, ότι ο κανόνας περί ειδικής βάσεως διεθνούς δικαιοδοσίας, κατά παρέκκλιση από την αρχή της γενικής δωσιδικίας της κατοικίας του εναγομένου, στο άρθρο 5, σημείο 3, του κανονισμού αυτού στηρίζεται στην ύπαρξη ιδιαιτέρως στενού συνδέσμου μεταξύ της διαφοράς και του δικαστηρίου του τόπου όπου συνέβη το ζημιογόνο γεγονός, συνδέσμου ο οποίος δικαιολογεί την απονομή διεθνούς δικαιοδοσίας στο τελευταίο για λόγους ορθής απονομής της δικαιοσύνης και αποτελεσματικής οργάνωσης της δίκης (απόφαση της 25ης Οκτωβρίου 2011, C-509/09 και C-161/10, eDate Advertising κ.λπ., Συλλογή 2011, σ. I-10269, σκέψη 40).

- 19 Υπενθυμίζεται επίσης ότι η φράση «τόπο[ς] όπου συνέβη ή ενδέχεται να συμβεί το ζημιογόνο γεγονός» του άρθρου 5, σημείο 3, του κανονισμού 44/2001 αφορά και τον τόπο επελεύσεως της ζημίας και τον τόπο όπου συνέβη το γενεσιουργό της ζημίας γεγονός, οπότε ο εναγόμενος μπορεί να εναχθεί, κατ' επιλογή του ενάγοντος, ενώπιον του δικαστηρίου του ενός ή του άλλου από τους δύο αυτούς τόπους (απόφαση eDate Advertising κ.λπ., προπαρατεθείσα, σκέψη 41 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 20 Οι δύο αυτοί τόποι μπορούν, από απόψεως διεθνούς δικαιοδοσίας, να αποτελέσουν σημαντικά συνδυαστικά στοιχεία της διαφοράς με το δικάζον δικαστήριο, δεδομένου ότι έκαστος των τόπων αυτών είναι ικανός, αναλόγως των περιστάσεων, να παράσχει ιδιαιτέρως χρήσιμα στοιχεία όσον αφορά τη διεξαγωγή της αποδεικτικής διαδικασίας και την οργάνωση της δίκης (απόφαση eDate Advertising κ.λπ., προπαρατεθείσα, σκέψη 41 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

Ο τόπος επελεύσεως της ζημίας

- 21 Όσον αφορά, πρώτον, τον τόπο επελεύσεως της ζημίας, το Δικαστήριο έκρινε ότι ο τόπος αυτός είναι εκείνος όπου προκλήθηκε ζημία από το γεγονός που δύναται να στοιχειοθετήσει ευθύνη εξ αδικοπραξίας ή οιονεί αδικοπραξίας (απόφαση της 16ης Ιουλίου 2009, C-189/08, Zuid-Chemie, Συλλογή 2009, σ. I-6917, σκέψη 26).
- 22 Στο πλαίσιο του Διαδικτύου, το Δικαστήριο διευκρίνισε μάλιστα ότι, σε περίπτωση φερόμενης προσβολής του δικαιώματος της προσωπικότητας, το πρόσωπο που θεωρεί ότι θίγεται μέσω πληροφοριών που αναρτήθηκαν στο Διαδίκτυο έχει την ευχέρεια να ασκήσει αγωγή με αίτημα την επιδίκαση χρηματικής ικανοποίησης για το σύνολο της προκληθείσας ζημίας ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται το κέντρο των συμφερόντων του (βλ. απόφαση eDate Advertising κ.λπ., προπαρατεθείσα, σκέψη 52).
- 23 Συγκεκριμένα, όπως επισήμανε με την ευκαιρία αυτή το Δικαστήριο, το κριτήριο του κέντρου των συμφερόντων του θιγομένου είναι σύμφωνο προς τον σκοπό προβλεψιμότητας της δικαιοδοσίας καθόσον παρέχει ταυτοχρόνως στον μεν ενάγοντα τη δυνατότητα να προσδιορίζει ευχερώς το δικαστήριο στο οποίο μπορεί να ασκήσει αγωγή, στον δε εναγόμενο τη δυνατότητα να προβλέπει ευλόγως το δικαστήριο ενώπιον του οποίου μπορεί να εναχθεί (απόφαση eDate Advertising κ.λπ., προπαρατεθείσα, σκέψη 50).
- 24 Ωστόσο, όπως τόνισε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 20 των προτάσεών του, η εκτίμηση αυτή, η οποία πραγματοποιείται στο ιδιαίτερο πλαίσιο των προσβολών δικαιωμάτων της προσωπικότητας, δεν ισχύει και για τον καθορισμό της δικαιοδοσίας όσον αφορά τις προσβολές των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, όπως οι προβαλλόμενες στην κύρια δίκη.
- 25 Συγκεκριμένα, αντιθέτως προς την κατάσταση προσώπου το οποίο θεωρεί ότι θίγονται τα δικαιώματα της προσωπικότητάς του, τα οποία προστατεύονται σε όλα τα κράτη μέλη, η προστασία που χορηγείται με την καταχώριση εθνικού σήματος περιορίζεται, κατ' αρχήν, στο έδαφος του κράτους μέλους καταχώρισεως, ούτως ώστε, κατά γενικό κανόνα, ο δικαιούχος του δεν μπορεί να επικαλεστεί την προστασία αυτή εκτός του εν λόγω εδάφους.
- 26 Πάντως, το ζήτημα του κατά πόσον η, για διαφημιστικούς σκοπούς, χρήση σημείου πανομοιότυπου με εθνικό σήμα σε δικτυακό τόπο μόνον υπό άλλον εθνικό τομέα ανωτάτου επιπέδου πλην αυτού του κράτους μέλους καταχώρισεως του εν λόγω σήματος θίγει πράγματι το σήμα αυτό, εμπίπτει στην επί της ουσίας εξέταση της αγωγής στην οποία θα προβεί το αρμόδιο δικαστήριο με βάση το εφαρμοστέο ουσιαστικό δίκαιο.

- 27 Όσον αφορά τη δικαιοδοσία περί της προβαλλομένης προσβολής εθνικού σήματος σε κατάσταση όπως αυτή της κύριας δίκης, θεωρείται ότι ο σκοπός της προβλεψιμότητας και της ορθής απονομής της δικαιοσύνης συνηγορούν υπέρ της απονομής της δικαιοδοσίας, βάσει της επελεύσεως της ζημίας, στα δικαστήρια του κράτους μέλους εντός του οποίου προστατεύεται το επίδικο δικαίωμα.
- 28 Συγκεκριμένα, τα δικαστήρια του κράτους μέλους καταχωρίσεως του επίδικου σήματος βρίσκονται σε καλύτερη θέση για να κρίνουν, λαμβανομένης υπόψη της ερμηνείας της οδηγίας 2008/95 βάσει, μεταξύ άλλων, των αποφάσεων της 23ης Μαρτίου 2010, C-236/08 έως C-238/08, Google France και Google (Συλλογή 2010, σ. I-2417), καθώς και της 12ης Ιουλίου 2011, C-324/09, L'Oréal κ.λπ. (Συλλογή 2011, σ. I-6011), αν, σε κατάσταση όπως αυτή της κύριας δίκης, προσεβλήθη πράγματι το προστατευόμενο εθνικό σήμα. Τα δικαστήρια αυτά έχουν αρμοδιότητα να κρίνουν, αφενός, το σύνολο της ζημίας που προβάλλεται ότι υπέστη ο δικαιούχος του προστατευόμενου δικαιώματος λόγω της προσβολής του σήματος και, αφετέρου, την αίτηση με σκοπό να παύσει οποιαδήποτε προσβολή του δικαιώματος αυτού.
- 29 Επομένως, πρέπει να θεωρηθεί ότι διαφορά σχετική με την προσβολή σήματος καταχωρισθέντος σε κράτος μέλος λόγω του ότι διαφημιζόμενος χρησιμοποιεί λέξη-κλειδί πανομοιότυπη με το εν λόγω σήμα σε δικτυακό τόπο μηχανής αναζήτησης υπό εθνικό τομέα ανωτάτου επιπέδου άλλου κράτους μέλους δύναται να αχθεί ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους εντός του οποίου έχει καταχωρισθεί το σήμα.

Ο τόπος του ζημιογόνου γεγονότος

- 30 Δεύτερον, όσον αφορά τον τόπο επελεύσεως του ζημιογόνου γεγονότος που συνίσταται σε προβαλλόμενη προσβολή εθνικού σήματος λόγω της χρησιμοποίησης λέξης-κλειδιού πανομοιότυπης με το εν λόγω σήμα σε μηχανή αναζήτησης υπό εθνικό τομέα ανωτάτου επιπέδου σε άλλο κράτος μέλος, επισημαίνεται ότι ο εδαφικός περιορισμός της προστασίας εθνικού σήματος δεν δύναται να αποκλείει τη διεθνή δικαιοδοσία άλλων δικαστηρίων πλην των δικαστηρίων του κράτους μέλους εντός του οποίου είναι καταχωρισμένο το εν λόγω σήμα.
- 31 Κατά πάγια νομολογία, οι διατάξεις του κανονισμού 44/2001 πρέπει να ερμηνεύονται αυτοτελώς, λαμβανομένων υπόψη του συστήματος και των σκοπών του (απόφαση eDate Advertising κ.λπ., προπαρατεθείσα, σκέψη 38 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία), μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται ο σκοπός προβλεψιμότητας της κατανομής της δικαιοδοσίας και διασφάλισης της ορθής απονομής της δικαιοσύνης και της αποτελεσματικής οργάνωσης της δίκης.
- 32 Συνομολογείται, μεταξύ άλλων, ότι ο τόπος επελεύσεως του ζημιογόνου γεγονότος της προβαλλόμενης ζημίας μπορεί να αποτελέσει σημαντικό σύνδεσμο από απόψεως της δικαιοδοσίας, εφόσον δύναται να συνιστά ιδιαίτερα λυσιτελές στοιχείο όσον αφορά τη διεξαγωγή αποδείξεων και την οργάνωση της δίκης.
- 33 Σε κατάσταση όπως αυτή της κύριας δίκης, η χρησιμότητα του τόπου επελεύσεως του ζημιογόνου γεγονότος έγκειται, μεταξύ άλλων, στην ευκολία με την οποία το δικαστήριο του τόπου αυτού μπορεί να συλλέξει τα σχετικά με το εν λόγω γεγονός αποδεικτικά στοιχεία.
- 34 Σε περίπτωση προβαλλόμενης προσβολής εθνικού σήματος καταχωρισθέντος σε κράτος μέλος λόγω της προβολής, στον δικτυακό τόπο μηχανής αναζήτησης, διαφημίσεως χάρη στη χρήση λέξης-κλειδιού πανομοιότυπης με το εν λόγω σήμα, δεν θεωρείται ως ζημιογόνο γεγονός η καθεαυτή εμφάνιση της διαφημίσεως, αλλά η κίνηση, εκ μέρους του διαφημιζομένου, σύμφωνα με προκαθορισμένες παραμέτρους, της τεχνικής διαδικασίας εμφανίσεως της διαφημίσεως την οποία δημιούργησε ο διαφημιζόμενος για την εμπορική του επικοινωνία.

- 35 Συγκεκριμένα, όπως επισήμανε το Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ερμηνείας της οδηγίας περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών για τα σήματα, ο διαφημιζόμενος ο οποίος επιλέγει την πανομοιότυπη με το σήμα λέξη-κλειδί είναι αυτός που τη χρησιμοποιεί για εμπορική δραστηριότητα και όχι ο παρέχων την υπηρεσία αντιστοίχισης (απόφαση Google France και Google, προπαρατεθείσα, σκέψεις 52 και 58). Επομένως, το γενεσιουργό γεγονός τυχόν προσβολής του δικαιώματος επί σήματος έγκειται στη συμπεριφορά του διαφημιζομένου ο οποίος χρησιμοποιεί την υπηρεσία αντιστοίχισης για την εμπορική του επικοινωνία.
- 36 Ασφαλώς, η ενεργοποίηση της τεχνικής διαδικασίας εμφανίσεως της διαφημίσεως εκ μέρους του διαφημιζομένου πραγματοποιείται, τελικώς, από διακομιστή ανήκοντα στον έχοντα την εκμετάλλευση της μηχανής αναζήτησης την οποία χρησιμοποιεί ο διαφημιζόμενος. Ωστόσο, λαμβανομένου υπόψη του σκοπού της προβλεψιμότητας στον οποίο πρέπει να συγκλίνουν οι κανόνες δικαιοδοσίας, ο τόπος εγκαταστάσεως του εν λόγω διακομιστή δεν μπορεί, λόγω του αβέβαιου εντοπισμού του, να θεωρηθεί ως ο τόπος επελεύσεως του ζημιογόνου γεγονότος για την εφαρμογή του άρθρου 5, σημείο 3, του κανονισμού 44/2001.
- 37 Αντιθέτως, εφόσον πρόκειται για τόπο δυνάμενο να προσδιοριστεί με βεβαιότητα, τόσο για τον ενάγοντα όσο και για τον εναγόμενο, και, ως εκ τούτου, δύναται να διευκολύνει τη διεξαγωγή αποδείξεων και την οργάνωση της δίκης, πρέπει να θεωρηθεί ότι ο τόπος εγκαταστάσεως του διαφημιζομένου είναι αυτός στον οποίο λαμβάνεται η απόφαση ενεργοποιήσεως της διαδικασίας εμφανίσεως της διαφημίσεως.
- 38 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι διαφορά σχετική με την προβαλλόμενη προσβολή καταχωρισθέντος σε κράτος μέλος σήματος, λόγω του ότι διαφημιζόμενος χρησιμοποιεί λέξη-κλειδί πανομοιότυπη με το εν λόγω σήμα σε δικτυακό τόπο μηχανής αναζήτησης υπό εθνικό τομέα ανωτάτου επιπέδου άλλου κράτους μέλους, δύναται να αχθεί και ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους του τόπου εγκαταστάσεως του διαφημιζομένου.
- 39 Κατόπιν του συνόλου των προεκτεθέντων, το άρθρο 5, σημείο 3, του κανονισμού 44/2001 έχει την έννοια ότι διαφορά σχετική με την προβαλλόμενη προσβολή καταχωρισθέντος σε κράτος μέλος σήματος, λόγω του ότι διαφημιζόμενος χρησιμοποιεί λέξη-κλειδί πανομοιότυπη με το εν λόγω σήμα σε δικτυακό τόπο μηχανής αναζήτησης υπό εθνικό τομέα ανωτάτου επιπέδου άλλου κράτους μέλους, δύναται να αχθεί είτε ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους στο οποίο έχει καταχωριστεί το σήμα είτε ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους του τόπου εγκαταστάσεως του διαφημιζομένου.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 40 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαινεται:

Το άρθρο 5, σημείο 3, του κανονισμού (ΕΚ) 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, έχει την έννοια ότι διαφορά σχετική με την προβαλλόμενη προσβολή καταχωρισθέντος σε κράτος μέλος σήματος, λόγω του ότι διαφημιζόμενος χρησιμοποιεί λέξη-κλειδί πανομοιότυπη με το εν λόγω σήμα σε δικτυακό τόπο μηχανής αναζήτησης υπό

εθνικό τομέα ανωτάτου επιπέδου άλλου κράτους μέλους, δύναται να αχθεί είτε ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους στο οποίο έχει καταχωρισθεί το σήμα είτε ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους του τόπου εγκαταστάσεως του διαφημιζόμενου.

(υπογραφές)